

Dönem: 22

Yasama Yılı: 5

TBMM

(S. Sayısı: 1378)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası Arasında Merkez Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1307)

Not: Tasarı Başkanlıkça; Plan ve Bütçe, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1367/621

13/02/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5/2/2007 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası Arasında Merkez Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GEREKÇE

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) kurucu ülkeleri İran, Pakistan ve Türkiye tarafından sırasıyla 15/3/1995 ve 4/3/1997 tarihlerinde imzalanan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankasının Kuruluş Anlaşması ile Tadil Anlaşması, diğer iki üye ülkenin onaylama işlemlerini tamamlamalarıyla 3/8/2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Anlaşmaların yürürlüğe girmesi üzerine, üç üye ülkenin atamalarıyla Bankanın Guvernörler Kurulu ile Direktörler Kurulu oluşturulmuştur. Söz konusu kurullar Bankanın faaliyete geçmesine yönelik çalışmaları sürdürmektedir.

Diğer taraftan, Kuruluş Anlaşması hükümlerine göre Bankanın merkezi ülkemizde olacaktır. Bu amaçla, ülkemiz ile Banka arasında bu Anlaşma imzalanmıştır.

Banka, 3/8/2005 tarihinde yürürlüğe giren Kuruluş Anlaşmasındaki amaçlarını gerçekleştirmek için sürdüreceği faaliyetlerine bu Anlaşma ile başlayacaktır. Bankanın faaliyete başlamasıyla EİT üyesi ülkeler arasındaki bölgesel ticaret artacak ve ülkemiz başta olmak üzere EİT üyesi ülkelerin iktisadi kalkınma sürecinin hızlanmasına katkı sağlanacaktır. Bu bağlamda, Banka, ülkemizde ve üye ülkelerde hem kamu hem özel sektör projelerine finansman sağlayacak, üye ülkeler arasında ticareti finanse edecek ve finansman kaynağı yaratmak üzere gerekli uluslararası bankacılık hizmetlerini de yerine getirebilecektir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No: 1/1307

Karar No: 185

22/3/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 13/2/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20/2/2007 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası Arasında Merkez Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 15/3/2007 tarihli 43 üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşülmüştür.

Ülkemiz tarafından 15/3/1995 tarihinde imzalanan, 7/7/1999 tarih ve 4401 sayılı kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3/8/2005 tarihinde yürürlüğe giren Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması hükümlerine göre merkezi Türkiye’de kurulacak olan EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası’nın ülkemizde tabi olacağı statü ve ayrıcalıklara hukuki zemin teşkil etmek üzere 27/12/2006 tarihinde Ankara’da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası Arasında Merkez Anlaşması imzalanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Bankanın tüzel kişiliği ve yapabileceği hukuki işlemler,
- Bankanın resmi faaliyetleri kapsamında yapacağı işlemlerin yasal takibattan muaf tutulması ve istisnaları,
- Banka mekanının korunması, bankanın ve arşivlerinin dokunulmazlığı,
- Bankanın resmi faaliyetleri kapsamında, bankanın her türlü varlık geliri ve kazançlarına vergi muafiyeti tanınması,

- Bankada çalışan yabancı memur ve personele tanınan ayrıcalık ve dokunulmazlıklar,

- Anlaşmanın uygulanmasından doğabilecek anlaşmazlıkların çözüm usulü,

- Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi,

konularında düzenlemelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- EİT’nin Türkiye, Pakistan ve İran’ın önderliğinde kurulduğu,
- 3 Ağustos 2005 tarihinde yürürlüğe giren EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasına göre banka merkezinin Türkiye’de olacağı,
- Banka merkezinin İstanbul’da olmasının kararlaştırıldığı ve kararın İstanbul’u bölgesel ve uluslararası finans merkezine çevirme politikamızla uyumlu olduğu,

- Bankanın guvernörler kurulu başkanlığının halen ülkemiz hazine müsteşarı tarafından yürütüldüğü, ayrıca banka başkanının da Türk olduğu,

- Bankanın kayıtlı sermayesinin 1 milyar SDR olduğu ve bu miktarın 300 milyon SDR'lik kısmının ödenecek sermaye olduğu,

- Bankanın üye ülkeler arasında ticaretin geliştirilmesi ve ekonomik kalkınmanın sağlanması amacıyla faaliyet göstereceği, bu çerçevede uzun vadeli ve ihracatı artırıcı projelere destek vereceği, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi aynen,

Tasarının yürürlüğe ilişkin 2 nci maddesi, bankanın Kuruluş Anlaşması çerçevesinde faaliyete geçebilmesi amacıyla yapılan işlemlerle ilgili doğması muhtemel uyumsuzlukların önlenmesi amacıyla yeniden düzenlenerek,

Tasarının yürütmeye ilişkin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Anlaşmanın onay sürecinin bir an önce tamamlanabilmesi amacıyla Tasarının, İhtüzüğü'nün 52 nci maddesine göre öncelikle görüşülmesinin Genel Kuruldan istenmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mustafa DüNDAR</i>
Antalya	Ankara	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>	<i>Muzaffer Gülyurt</i>
Balıkesir	Elazığ	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
İstanbul	Karaman	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>
Manisa	Mardin	Sakarya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (EİT) TİCARET VE KALKINMA BANKASI ARASINDA MERKEZ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 27/12/2006 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası Arasında Merkez Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (EİT) TİCARET VE KALKINMA BANKASI ARASINDA MERKEZ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun 27/12/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3-Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F.N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı V.

A. Aksu

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (EİT)
TİCARET VE KALKINMA BANKASI

ARASINDA

MERKEZ ANLAŞMASI

27 ARALIK, 2006
ANKARA

GENEL MERKEZ ANLAŞMASI
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE EİT TİCARET VE KALKINMA
BANKASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası;

EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasını göz önünde tutarak;

Anlaşma'nın, EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası'nın Genel Merkezinin Türkiye Cumhuriyeti'nde konuşlanacağına dair 23 üncü Maddesini kaydederek;

Bankanın ve Bankaya bağlı kişilerin Türkiye Cumhuriyeti dahilinde statü, ayrıcalık ve dokunulmazlıklarını tanımlamak amacıyla;

AŞAĞIDAKİ, GİBİ ANLAŞMIŞLARDIR:

MADDE 1

Tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçları için, aşağıdaki terimler karşılarında belirtilen anlamları taşıyacaktır:

a) "Banka Kuruluş Anlaşması", 15 Mart 1995 tarihinde İslamabad'da imzalanan, EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası'nı kuran anlaşma demektir;

b) "Banka", EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası demektir;

c) "Hükümet", Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti demektir;

d) "Üye Devlet", "Başkan", "Başkan Yardımcısı", "Governör", "Geçici Governör", "Yedek Governör", "Geçici Yedek Governör", "Direktör", "Geçici Direktör", "Yedek Direktör", ve "Geçici Yedek Direktör" terimleri, Bankayı Kuran Anlaşma, Tüzükleri veya Usul Kurallarındaki aynı anlamları taşıyacaktır;

e) "Bankanın Mekanı" Bankanın Resmi Faaliyetleri için kullanılan, arazi, binalar ve giriş tesisleri dahil olmak üzere bina kısımları demektir;

f) "Memurlar", Başkan, Başkan Yardımcısı ve Başkanın Bankanın Memuru olarak atadığı diğer kişiler demektir;

g) "Banka Çalışanları", milliyetine bakmaksızın yerel olarak işe alınan ve saat ücreti mukabilinde çalışan personel hariç olmak üzere, Bankanın personeli demektir;

h) "Bankanın Arşivleri", Bankaya ait olan veya Bankanın elinde olan, her türlü kayıtlar, yazışmalar, belgeler, el yazıları, duran ve hareketli resim ve filmler, ses kayıtları, bilgisayar programları, yazılı malzemeler, video teypler veya diskler, veri içeren diskler veya teypleri içerir.

i) Bankanın Resmi Faaliyetleri", Bankayı Kuran Anlaşma uyarınca yürütülen tüm faaliyetler, ve İdari faaliyetleri de dahil olmak üzere, anılan Anlaşmanın 1 inci, 2 nci ve 7 nci Maddeleri kapsamında Bankanın amaç ve görevlerini ifa etmek için uygun olan her türlü faaliyeti içerir.

j) "Bankaya Bağlı Kişiler", Bankanın Governörleri, Geçici Governörleri, Yedek Governörleri, Geçici Yedek Governörleri, Heyet Üyeleri, Direktörleri, Geçici Direktörleri, Yedek Direktörleri, Geçici Yedek Direktörleri, Başkanı, Başkan Yardımcıları, Memurları ve Çalışanları ve Banka adına görev yapan uzmanlar demektir;

k) "Evsahibi Ülke", Türkiye Cumhuriyeti demektir; ve

l) "Türkiye Cumhuriyeti Kanunları", Hükümet tarafından veya yetkisi kapsamında çıkarılan yasama tasarrufları ve kararname, yönetmelikler veya direktifleri içerir.

MADDE 2

Yorumlama

1. Bu Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti dahilinde Bankanın sorumluluklarını tam ve etkili bir şekilde yerine getirmesini ve amaç ve görevlerini ifa etmesini sağlama ana hedefi ışığında, yorumlanacaktır.

2. Bu Anlaşma, Banka Kuruluş Anlaşması hükümlerini uygulamaya koyuyor ve destekliyor kabul edilecektir, Anlaşmanın hükümlerini özellikle Bölüm VII hükümlerini tadil ediyor veya saptırıyor (derogasyon) şeklinde düşünülmeyecektir.

MADDE 3

Tüzel Kişilik

Banka, mali faaliyetleri ve işlemleri Türk Bankacılık Hukukuna tabi olmayan tam hükmi şahsiyeti haiz bağımsız bir uluslararası kuruluş olarak tanınmaktadır ve özellikle;

- (a) sözleşme yapmak,
  - (b) taşınır ve taşınmaz malları iktisap etmek ve elden çıkarmak, ve
  - (c) yasal takibat başlatmak
- bakımından tam tüzel kişiliğe ve tam yasal ehliyete sahiptir.

MADDE 4

Yasal takibattan masuniyet

1. Resmi faaliyetleri kapsamı dahilinde, Banka aşağıda belirtilen haller hariç olmak üzere yasal dokunulmazlığa sahip olacaktır;

(a) Bankanın herhangi bir vaka için veya herhangi bir yazılı belge ile dokunulmazlığından açıkça feragat ettiği haller;

(b) Bankanın borç alma, borçları tekeffül etme veya her türlü menkul kıymeti satın alma veya satma veya satışını taahhüt etme yetkisinin kullanılmasından kaynaklanan hukuk davaları;

(c) Banka adına hareket eden Bankaya Bağlı bir Kişinin neden olduğu trafik kazasından kaynaklanan hasarlar nedeniyle üçüncü şahıslar tarafından açılan hukuk davaları;

(d) Türkiye Cumhuriyeti dahilinde Bankanın veya Bankaya Bağlı bir Kişinin fiili veya ihmalinin neden olduğu ölüm veya yaralanmaya ilişkin hukuk davaları;

(e) Açıkça tahkime götürülen bir dava sonucunda Banka aleyhine verilen bir hakem kararının icra edilmesi;

(f) Banka tarafından açılan bir dava ile doğrudan bağlantılı olan bir karşı dava.

2. Bankanın mülkü ve varlıkları, nerede ve kimin elinde olursa olsun, Banka aleyhine kesin hüküm verilmesi hali hariç her türlü takyidat, el koyma, haciz veya icradan masun olacaktır.

MADDE 5

Bankanın Mekanı

1. Hükümet, ulusal mevzuatı çerçevesinde, Bankanın seçeceği Mekanı hibe, kiralama veya satın alma yoluyla Bankanın iktisap edebilmesine yardım için elinden geleni yapacaktır.

2. Hükümet, Bankanın onayı olmaksızın, Bankanın Mekanının tümünü veya bir bölümünü elden çıkarmayacak veya çıkarmaya çalışmayacaktır.

MADDE 6

Bankanın Mekanının Tecavüzden Masuniyeti

1. Bankanın Mekanı tecavüzden masun olacaktır ve bu mekanda görevlerinin icrası için gerekli her türlü düzenlemeyi yapacak olan Bankanın denetim ve yetkisi altında olacaktır.

2. İdari, adli, askeri veya polis olsun, Hükümetin hiçbir görevlisi veya kamu yetkisini kullanan hiçbir şahıs Başkanın onay verdiği ve onayladığı şartlar altında olan durumlar hariç olmak üzere, Bankanın Mekanına girmeyecektir. Acil koruyucu fiil gerektiren yangın veya diğer felaket hallerinde bu onayın verilmiş olduğu varsayılabilir. Banka ve Hükümet, yangınla mücadele, sıhhi düzenlemeler veya acil durumlara bağlantılı olarak Bankanın önceden onayı olmaksızın Bankanın Mekanına Hükümet görevlilerinin hangi şartlarda ve ne şekilde gireceği konusunda mutabakata varacaklardır. Banka, kendi faaliyetlerinin tam bağımsız icrası, idaresi ve görevlerinin ifası için Bankanın Mekanı dahilinde yürürlükte olacak kural ve düzenlemeleri koyma yetkisine sahip olacaktır.

3. Bu Anlaşmanın şartlarına hâle getirmeksizin, Banka, Bankanın Mekanının, iade veya sınır dışı etmeye tabi yabancılar veya Türkiye Cumhuriyeti kanunları kapsamında tutuklamadan veya yasal işlemin ifasından kaçan şahıslar için bir sığınma yeri haline gelmesini veya EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasında belirtildiği şekilde Bankanın amaçlarıyla bağdaşmayan sair şekilde kullanılmasını önleyecektir.

MADDE 7

Bankanın Mekanının Korunması

1. Bankanın Mekanı, EİT Ticaret ve Kalkınma Bankasını Kuruluş Anlaşmasında belirtildiği şekilde, münhasıran Bankanın hedeflerini gerçekleştirme amacıyla kullanılacaktır.

2. Hükümet, Bankanın Mekanını her türlü yetkisiz giriş veya hasara karşı korumak ve bankanın huzurunu bozacak veya onurunu zedeleyecek her türlü fiile karşı korumak için gerekli sayılan her türlü uygun önlemi alma hususunda özel yükümlülük altındadır.

3. Banka, Banka Mekanının çevresindeki arazi imkanlarının, Banka tarafından kullanılması nedeniyle zarara uğramamasını sağlamak için gerekli her türlü önlemi alacaktır.

MADDE 8

Bankanın Mekanında Kamu Hizmetleri

1. Hükümet, Bankaya gerekli kamu hizmetlerinin sağlanması için gerekli her şeyi yapacaktır ve bu hizmetlerin ücreti Banka tarafından karşılanacaktır.

2. Bu tür hizmetlerin kesilmesi veya kesilme tehlikesinin olması halinde, Hükümet, Bankanın ihtiyaçlarının benzeri uluslararası kuruluşların ihtiyaçlarıyla eşit önemde olduğunu kabul edecek ve Bankanın faaliyetlerinin aksamaması için gerekli önlemleri alacaktır.

3. Banka, talep üzerine, uygun kamu hizmeti organlarının usulünce yetkilendirilmiş temsilcilerinin Bankanın Mekanındaki hizmetler, iletim kanalları, şebeke ve kanalizasyon için muayene, tamir, bakım, tadilat ve yer değiştirme yapabilesini sağlamak için gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

MADDE 9

Bayraklar ve Amblem

Banka, Bankanın Mekanında ve Bankanın ve Başkanının taşıt araçlarında EİT bayrağı ve amblemi yanı sıra kendi işaretini taşıma ve Bankanın Mekanında Üye Devletlerin bayraklarını asma hakkına sahip olacaktır.

MADDE 10

Bankanın Mülkünün ve Arşivlerinin Masuniyeti

1. Madde 4 (1) kapsamındaki şartlar ve Başkanın açıkça masuniyetten feragat ettiği herhangi bir özel durum hariç olmak üzere, Bankanın mülkü ve varlıkları, nerede ve kimin elinde olursa olsun, arama, kamu görevinde kullanma, el koyma, kamulaştırma ve her türlü idari veya adli müdahale veya alma veya icradan masun olacaktır.

2. Bankanın Arşivleri her türlü tecavüzdten masun olacaktır.

MADDE 11

İletişim ve Yayınlar

1. Banka, Türkiye Cumhuriyeti dahilinde, resmi iletişimi ve belgelerinin aktarımı bakımından, Hükümetin Türkiye Cumhuriyeti'nde konuşlu diğer uluslararası kuruluşlara tanıyabileceği en elverişli muameleden daha az, elverişli olmayan bir muamele görecektir.

2. Bankaya veya Bankanın Mekanında Bankaya Bağlı Kişilere gelen her türlü resmi iletişim ve Bankadan giden her türlü resmi iletişim, sansürden ve bunların gizliliğini ihlal edecek sair önleme veya müdahaleden masun olacaktır. Bu masuniyet tüm yayınları, duran ve hareketli resimleri, filmleri ve ses kayıtlarını da kapsayacaktır. Sansür uygulanmasını gerektiren olağanüstü hallerde,

Türkiye Cumhuriyetinin uygun makamları Banka ile istişare ederek Bankanın gelen ve giden iletişiminin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına uygun şekilde sansürden masun kalmasını düzenleyeceklerdir. Bu bölümdeki hiçbir hüküm, devlet güvenliği ve kamu düzenini tehlikeye düşürecek bir nedenin var olduğuna inanıldığında, bu tür önlemlerin Banka ile istişare edilerek alınmasına mani olmayacaktır.

3. Banka, şifre kullanma ve, diplomatik kuryeler ve torbalara tanınan dokunulmazlık ve ayrıcalıklardan daha az elverişli olmayacak dokunulmazlık ve ayrıcalıklara sahip olacak şekilde, kurye ile veya mühürlü torbalarda resmi yazışma ve diğer resmi iletişimi gönderme ve alma hakkına sahip olacaktır.

MADDE 12

Gümrük ve Vergi Muafiyeti

1. Bankanın Resmi Faaliyetleri kapsamında, Bankanın taşınır ve taşınmaz mülkü, faiz, sermaye kazancı, döviz kazancı, karları gibi her türlü varlık gelirleri yani sıra faaliyetleri ve işlemleri, mal ve hizmet alımları, ister yerel isterse merkezi olsun, Katma Değer Vergisi (KDV), gelir vergisi, stopaj, damga vergisi dahil fakat bunlarla sınırlanmaksızın şimdiki ve gelecekteki, doğrudan veya dolaylı her türlü vergi ve resimden muaf olacaktır. Önceki hükme atıfla, Banka aynı zamanda her türlü vergi tevkif veya tahsilat veya ödeme yükümlülüğünden muaf olacaktır. Ancak Banka, aslında kamu hizmetleri kullanım ücretinden başka bir şey olmayan vergilerden muafiyet talep etmeyecektir.

2. Bankanın Resmi Faaliyetleri kapsamında olan ve bu faaliyetler için gerekli olan, Banka tarafından, ithal veya ihraç edilen mallar ve Banka tarafından ithal veya ihraç edilen her türlü resmi yayınlar, KDV ve Özel Tüketim Vergisi dahil her türlü gümrük resmi ve harcından ve ithal ve ihraç yasakları ve kısıtlamalarından mümkün olduğu ölçüde muaf olacaktır.

MADDE 13

Tekrar Satış

İktisap veya ithal edilen mallar, sadece gümrükten muaf kişilere satılabilir veya devredilebilir veya tekrar ülke dışına çıkarılabilir veya gümrükte bırakılabilir.

MADDE 14

Bankaya Bağlı Kişilerin Ayrıcalık ve Dokunulmazlıkları

1. Hükümet, Bankanın Yabancı Memurları ve Personelinin ve kendi hane efradını teşkil eden aile üyelerinin vize harcı ödenmeksizin mümkün olan en kısa sürede Türkiye Cumhuriyetine girişine izin vermeyi taahhüt eder, ancak vize prosedürleri Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına uygun olarak yerine getirilecektir.

2. Bankaya Bağlı Kişiler:

(a) Banka'nın dokunulmazlıktan feragat ettiği haller hariç olmak üzere, resmi görevlerinde yapmış oldukları fiiller bakımından, görev veya hizmetleri sona erdikten sonra dahi yasal takibattan masun olacaktır. Ancak bu masuniyet, bu kişilerin neden olduğu trafik kazasından kaynaklanan hasar vakasında hukuki sorumluluk için geçerli olmayacaktır;

(b) Hane halkını teşkil eden aile üleriyle birlikte, göçmenlik kısıtlamaları ve kambiyo düzenlemeleri bakımından, Türkiye Cumhuriyeti'nin benzeri uluslararası kuruluşların muadil rütbedeki temsilcileri, memurları ve çalışanlarına tanımış olduğu muafiyetlere sahip olacaktır;

(c) Hane halkını teşkil eden aile üleriyle birlikte, ulusal hizmet yükümlülüğünden muaf olacaktır.

(d) Hane halkını teşkil eden aile üleriyle birlikte, Türkiye Cumhuriyeti'nin benzeri uluslararası kuruluşların muadil rütbedeki temsilcileri, memurları ve çalışanlarına tanımış olduğu seyahat kolaylıkları bakımından aynı muameleye tabi olacaktır;

(e) Banka tarafından ödenen maaş ve özlük hakları bakımından vergiden muaf olacaktır;

(f) Türkiye Cumhuriyeti dahilinde yabancıların (veya yabancı uyrukluların) tabi olduğu çalışma izninden muaf olacaktır.

3. Bankanın yabancı memurları ve personeli, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına uygun olarak aile başına bir otomobil dahil olmak üzere ev eşyalarını geçici olarak Türkiye'ye getirme hakkına sahip olacaktır; ancak bu mallar münhasıran bu kişilerin Türkiye'de kaldıkları sürece görevlerini ifa amacıyla kullanılacak ve görevlerinin bitiminde Türkiye'den çıkarılacaktır. Ancak, Kanunlara uygun olarak istisna tanınan haller hariç, bu benette belirtilen mallar, geçici veya daimi olarak devredilmeyecek, kiraya verilmeyecek, veya satılmayacaktır.

4. Fıkra 1 ve 2'de belirtilen ayrıcalık ve dokunulmazlıklara ilaveten, Bankanın Başkan ve Başkan Yardımcıları, geçerli teamüle uygun olarak ve her biri kendi rütbesine göre, Uluslararası Kordiplomatik Örfüne uygun olarak tanınan diğer ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanacaktır.

5. Fıkra 2(b), 2(c), 2(d), 2(e), 2(f), 2(3), 2(4) ve Madde 18(2)'de belirtilen ayrıcalık ve dokunulmazlıklar, Bankaya Bağlı Kişiler olup Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve Türkiye'de daimi olarak ikamet eden yabancılara uygulanmayacaktır.

MADDE 15

Sosyal Güvenlik

Bankanın bir sosyal güvenlik sistemi kurduğu veya böyle bir sisteme katıldığı tarihten itibaren, Bankanın Memurları ve Çalışanları, Bankaya verdikleri hizmetler bakımından, Türkiye Cumhuriyetinde kurulu herhangi bir sosyal güvenlik sisteminin hükümlerinden muaf olacaklardır. Ancak, Türkiye Cumhuriyetinde daimi olarak yerleşik Bankanın Memurları ve Çalışanları arzu ettikleri takdirde, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun isteğe bağlı sosyal güvenlik hükümlerine tabi olurlar. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ancak 5510 sayılı Kanunun isteğe bağlı sosyal güvenlik hükümlerine tabi olmayan, Banka Memurları ve Çalışanları, Bankadaki görevlerinin sona ermesini müteakip, Bankada çalıştıkları süreyi 08 Mayıs 1985 tarih ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanuna uygun olarak borçlanabilirler.

MADDE 16

İşe Girme Fırsatı

Banka, işe alacağı kişinin Türkiye Cumhuriyeti'nde halihazırda ilgili göçmenlik kanunlarını ihlal etmediğini ve bu kanunlar uyarınca Türkiye' de işe girme yasağına tabi olmadığını belirlemek için makul olan tüm önlemleri almadan, Türkiye Cumhuriyetinde mevcut olan herhangi bir kişiyi Bankanın bir Memuru veya Çalışanı veya Banka adına görev yapan Uzman olarak işe almayacaktır.

MADDE 17

Dokunulmazlık, Muafiyet ve Ayrıcalıklardan Feragat

Bu Anlaşma kapsamında tanınan dokunulmazlık, muafiyet ve ayrıcalıklar, ilgili fertlerin kişisel menfaati için değil, Bankanın menfaatleri için tanınmıştır. Direktörler Kurulu, Bankanın menfaatleri için en uygun hareket tarzı olduğuna kanaat getirdiği hallerde, bu Anlaşma kapsamında tanınmış olan dokunulmazlık, muafiyet ve ayrıcalıklardan, kendi belirlediği ölçüde ve şartlarla, feragat edebilir. Başkan, dokunulmazlık, muafiyet ve ayrıcalığın adaletin tahakkukuna mani olacağına ve Bankanın menfaatlerine halel getirilmeyen bunlardan feragat edilebileceğine kanaat getirdiği hallerde, Başkan veya Başkan Yardımcıları dışında Bankanın herhangi bir Memuru veya Çalışanı veya Banka adına hizmet ifa eden Uzman bakımından dokunulmazlık, muafiyet ve ayrıcalıklardan feragat etme hak ve görevi taşıyacaktır. Benzer durumlarda ve aynı şartlar altında, Direktörler Kurulu, Başkan ve Başkan Yardımcıları bakımından dokunulmazlık, muafiyet ve ayrıcalıklardan feragat etme hak ve görevi taşıyacaktır.

MADDE 18

Atamaların Bildirilmesi: Kimlik Kartları

1. Bankanın bir Memuru veya Çalışanı veya Banka adına görev yapan bir Uzman göreve başladığında veya görevden ayrıldığında Banka bu durumu Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına bildirecektir; ilaveten, Banka, tüm Memurlar, Çalışanlar ve Uzmanların güncel bir listesini Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına gönderecektir. Her listede, ilgili kişinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup olmadığı veya Türkiye Cumhuriyeti'nde daimi ikamet edip etmediği bildirilecektir.

2. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, atandıkları bildirilen Banka Çalışanlarına, Bankanın Memuru veya Çalışanı olduklarını gösteren bir fotoğrafı kimlik kartı verecektir.

MADDE 19

İşbirliği

1. Banka, bu Anlaşmada sağlanan dokunulmazlık, ayrıcalık, muafiyet ve kolaylıkların suiistimalini önlemek için Türkiye Cumhuriyetinin yetkili makamlarıyla işbirliği yapmak için gerekli önlemleri alacaktır.

2. Bu Anlaşmadaki hiçbir hüküm, Türkiye Cumhuriyetinin güvenliği için Hükümetin gerekli gördüğü önlemleri alma hakkını etkilemeyecektir. Eğer Hükümet, önceki cümleyi uygulamayı gerekli görürse, Bankanın menfaatini korumak için gerekli önlemler üzerinde karşılıklı mutabakat tesis etmek amacıyla şartların elverdiği ölçüde çabuk şekilde Banka ile temas kuracaktır. Banka, Türkiye Cumhuriyeti'nin güvenliğine herhangi bir halel gelmesini önleyecek şekilde işbirliği yapacaktır.

MADDE 20

Değişiklik

Hükümet veya Bankanın talebi üzerine, bu Anlaşmanın uygulanması, değiştirilmesi veya genişletilmesi için istişare yapılacaktır. Bu Anlaşma için Hükümet ve Bankanın mutabık olduğu değişiklik/tadilat Madde 23'te anılan prosedürlere uygun olarak yürürlüğe girecektir.

MADDE 21

Genel Hükümler

Bu Anlaşmanın tanıdığı ayrıcalık ve dokunulmazlıklara halel getirmeksizin, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına ve yönetmeliklerine uymak, bu ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanan herkesin görevidir. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti'nin içişlerine müdahale etmeme görevini de taşımaktadırlar.

MADDE 22

Uyuşmazlıkların Çözümü

Başkan;

a) Bankanın taraf olduğu sözleşmelerden kaynaklanan ve özel hukuk ihtilafı mahiyetinde olan ihtilafların, Hükümet ile istişare edilerek;

b) Resmi makamı nedeniyle dokunulmazlığa sahip olan ve bu dokunulmazlığından feragat edilmemiş olan, Bankaya Bağlı bir Kişinin müdahil olduğu ihtilafların çözülmesi için uygun yöntemleri belirleyecektir.

2. Bu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olup, müzakere veya sair şekilde mutabık olunan bir uzlaşma biçimi ile çözümlenmemiş olan ihtilaflar, her münferit davada müteakip hükümlerde belirtildiği şekilde teşkil edilecek üç hakemden oluşan bir tahkim divanının kesin kararına tevdi edilecektir. Tahkim talebinin alınmasından itibaren iki ay içinde Hükümet ve Bankanın her biri tahkim divanına birer hakem atayacaktır. Bu şekilde atanmış iki hakem, üye Devletlerden herhangi birinin vatandaşı olmayan üçüncü bir hakemi tahkim divanı başkanı olarak seçecektir.

3. Tahkim talebinin bildirilmesinden itibaren üç ay içinde ilk iki hakemin üçüncü üzerinde mutabık olamaması halinde, gerekli atama yapılmamışsa, Hükümet veya Banka, sair şekilde mutabık olunmadığı sürece, Uluslararası Adalet Divanı Başkanını gerekli atamayı yapmaya davet edebilecektir. Eğer Uluslararası Adalet Divanı Başkanı Üye Devletlerden herhangi birinin vatandaşı ise veya sair nedenlerle anılan görevi yerine getiremez ise, Uluslararası Adalet Divanı Başkan Yardımcısı bu gerekli atamayı yapmaya davet edilecektir. Eğer Uluslararası Adalet Divanı Başkan Yardımcısı da Üye Devletlerden herhangi birinin vatandaşı ise veya sair nedenlerle anılan görevi yerine getiremez ise, Uluslararası Adalet Divanı'nda kıdem bakımından bir sonra gelen ve Üye Devletlerden birinin vatandaşı olmayan sıradaki hakime aynı davetiye çıkarılacaktır.

4. Tahkim divanının kararları kesin ve bağlayıcı olacaktır. Tahkim divanı kendi usul kurallarını belirleyecektir, ve bu bakımdan 18 Mart 1965 tarihinde Washington D.C.'de imzaya açılan Devletler ile Başka Devletlerin Uyrukları Arasında Yatırım Anlaşmazlıkları Çözümüne İlişkin Sözleşme ile kurulan Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıkları Çözüm Merkezi'nin Tahkim İşlemleri Usul Kurallarına uygun olacaktır.

5. Tahkim divanı giderleri, Hükümet ve Banka tarafından eşit olarak paylaşılacaktır.

MADDE 23

Son Hükümler, Yürürlük ve Fesih

1. Bu Anlaşma, her iki tarafın Anlaşmayı imzalamasından sonra yasal prosedürlerin tamamlandığını Türkiye Cumhuriyeti'nin Bankaya bildirdiği tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşma, EİT Ticaret ve Kalkınma Bankasını Kuran Anlaşmanın geçerli olduğu ve Bankanın Türkiye Cumhuriyetinde kaldığı sürece yürürlükte kalacaktır.

3. Bu Anlaşma, Hükümet ve Bankanın mutabakatı ile feshedilebilir. Bankanın Genel Merkezinin Türkiye Cumhuriyeti ülkesinden taşınması halinde, Bankanın Türkiye Cumhuriyeti dahilindeki mülkünün devri ve elden çıkarılması için makul olarak gerekli olan sürenin ardından bu Anlaşmanın yürürlüğü son bulacaktır.

Tarafaların yetkili temsilcilerinin bu Anlaşmayı imzaladıklarını TASDİKEN.

Ankara'da 27 Aralık 2006 tarihinde İngilizce ve Türkçe olarak ikişer nüsha halinde yapılmıştır; iki metnin uyumsuzluğu halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İbrahim H. ÇANAĞCI
Hazine Müsteşarı

EİT TİCARET VE KALKINMA
BANKASI ADINA

Murat ULUS
Banka Başkanı

